

Themawoorden Thema 1 Groep 6

traditioneel

Je bent traditioneel als je iets doet zoals het altijd gedaan wordt.

voortuitstrevend

Je bent voortuitstrevend als je iets op een nieuwe manier doet.

roetzwart

Erg zwart.



pimpelpaars

Fel paars.



grasgroen

Lichtgroen, de kleur van gras.



bloedrood

Felrood, de kleur van bloed.



allesbehalve

Helemaal niet.

de invloed

Je hebt invloed als je iets kunt veranderen, of iemand (van mening) kunt laten veranderen.

de maatregel

Als je maatregelen neemt, zorg je ervoor dat iets in orde komt.

opvoeden

Een kind leren wat wel of niet mag, of wat wel of niet moet.

bezaaid met

Vol met. De straat was bezaaid met afgevallen bladeren.

ergens geen boodschap aan hebben

Je ergens niets van aantrekken.

de allochtoon

Iemand uit een ander land die in Nederland is gaan wonen.

de autochtoon

Iemand die in het land woont waar hij geboren en opgegroeid is.

de cultuur

De manier waarop mensen leven en met elkaar omgaan.

de manieren

De afspraken over hoe je je moet gedragen.



de religie

De godsdienst.

het misverstand

Als je iemand verkeerd begrijpt.

koppelen

Twee mensen bij elkaar brengen.

accepteren

Je gaat er niet tegenin, het is zo. Ik accepteer dat ik geen snoepje mag, omdat we bijna gaan eten.

wemelen van

Er zijn er een heleboel bij elkaar.



de achtergrond

Waar iemand vandaan komt, wat hij vroeger geleerd of gedaan heeft.

ongeacht

Als je ergens niet op let. Ik ga fietsen, ongeacht de regen.

ergens niet van gediend zijn

Ergens niets van moeten hebben.

overtuigen

Iemand met argumenten duidelijk maken dat iets waar is of het beste is.

de opvatting

Een opvatting is hetzelfde als een mening.

de reden

Als je vertelt waarom je iets zegt of doet.

het betoog

Verhaal met argumenten waarmee je anderen wilt overtuigen.

vindrijk

Iemand die vindingrijk is, heeft veel ideeën.



fantasieloos

Iemand die fantasieloos is, heeft weinig ideeën.

de instelling

Manier van denken en doen. Yassir doet het goed op school, hij heeft een goede instelling.

redelijk

Niet goed en niet slecht, maar er tussenin.

uiteraard

Natuurlijk.

verbluft

Heel erg verbaasd.



nee heb je, ja kun je krijgen

Als je vindt dat iemand iets wat hij graag wil gewoon moet proberen te krijgen.

de keel schrapen

Een beetje hoesten voordat je gaat praten.

Themawoorden Thema 2 Groep 6

het stadion

Een groot sportterrein met tribunes eromheen.



de atletiekbaan

Een ovale baan van 400 meter lang waarop hardloopwedstrijden gehouden worden.



de sporthal

Een hal voor binnensporten, zoals volleybal en basketbal.

de trainer

Iemand die een sporter of een sportploeg laat oefenen.

de toeschouwer

Iemand die naar een sportwedstrijd komt kijken.

het idool

Iemand (meestal een bekend persoon) die je geweldig vindt.

lovend

Als je lovend over iemand spreekt, zeg je goede dingen over hem of haar.

perplex

Stomverbaasd.

de prestatie

Iets wat je gedaan hebt en waar je trots op kunt zijn.

zodanig

Zo, zozeer.

in de loop van

Tijdens, gedurende.

een balletje opgooien

Iets zeggen om te kijken hoe een ander reageert.

43

zelden

Bijna nooit.

regelmatig

Vaak.

voortdurend

De hele tijd, het houdt niet op.

de cooling-down

Oefeningen om je spieren af te laten koelen na het sporten.

de warming-up

Oefeningen om je spieren op te warmen voor het sporten.



zich uitsloven

Op een overdreven manier je best doen voor iets.

mekkeren

Zeuren.

iemand aftroeven

Je doet iets waardoor je iemand te slim af bent.

het rubber

Een stof die je kunt uitrekken. Je kunt er bijvoorbeeld elastiekjes en autobanden van maken.

noodzakelijk

Het moet echt.

wat mij betreft

Als het aan mij ligt.

de interesse

Als je ergens interesse in hebt, wil je er veel over weten.



51

sjokken

Langzaam lopen. Je tilt je voeten niet goed op.

sprinten

Hard rennen over een korte afstand.

de denksport

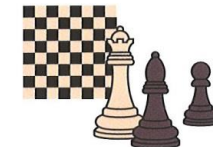
Sporten waarbij je goed je hersens moet gebruiken.

dammen

Een denksport waarbij je een dambord en damstenen gebruikt.

schaken

Een denksport waarbij je een schaakbord en schaakstukken gebruikt.



zijwaarts

Naar de zijkant.

de conditie

De toestand van je lichaam. Iemand met een goede conditie kan bijvoorbeeld heel lang en hard rennen.

de aanwijzing

Uitleg hoe je te werk moet gaan.

bekaf

Heel erg moe.



desondanks

Toch.

voor spek en bonen meedoen

Meedoen aan iets waarin je geen belangrijke rol speelt.

ergens niet intrappen

Als je ergens niet intrapt, heb je het door.

59

Themawoorden Thema 3 Groep 6

spotgoedkoop

Heel erg goedkoop.



betaalbaar

Het is te betalen, het is niet zo duur.



peperduur

Heel erg duur.



hip

Erg leuk en modern.

beeldig

Heel mooi, enig.

kirren

Hoge, lacherige geluiden maken.

op grond van

Vanwege, dat is de reden. Hij kreeg een boete op grond van het rijden door rood licht.

slagen

Lukken.

waaronder

Als iets erbij hoort. Ik heb drie pennen, waaronder een rode.

overstuur

In de war en zenuwachtig zijn, omdat er iets vervelends is gebeurd.

geen hoge pet van iemand op hebben

Vinden dat iemand ergens niet zo goed in is.

iemand stroop om de mond smeren

Aardig tegen iemand doen, omdat je iets van hem wilt.

opzichtig

Het valt te veel op.

onopvallend

Het valt niet op.

de bermuda

Een korte broek met pijpen tot je knie.



de spencer

Een trui zonder mouwen en zonder kraag.



de gelegenheid

Een feestje of een plechtige gebeurtenis.

meelopen

Doen wat anderen doen.

de commercie

De handel. Iedereen die spullen koopt en verkoopt.

zich afzetten tegen

Ergens niet in meegaan, maar juist je eigen weg kiezen.

tweedehands

Als iets niet nieuw is, maar eerst van iemand anders is geweest, noem je het tweedehands.

modieus

Volgens de nieuwste mode.

het rolmodel

Iemand die voor jou een voorbeeld is. Zo wil jij ook zijn.

iemand iets op de mouw spelden

Iemand iets vertellen wat niet waar is.

de modeontwerper

Iemand die nieuwe mode bedenkt, zoals kleding of schoenen.

de modegril

Iets wat heel even in de mode is en dan ook weer vlug verdwijnt.

innerlijk

Aan de binnenkant. Je innerlijk is hoe je denkt en hoe je voelt.

uiterlijk

Aan de buitenkant. Je uiterlijk is hoe je eruitziet.

heersen

Veel voorkomen.

insnoeren

Strak aantrekken, bijvoorbeeld met de touwtjes aan de achterkant van een korset.



overstag gaan

Van mening veranderen.

de stijl

De manier waarop iemand zich gedraagt of kleedt.

de jaren zestig

Kleding uit de jaren zestig komt uit de jaren tussen 1960 en 1970.

zwerig

Sierlijk.



bijbehorend

Wanneer het erbij hoort, bijvoorbeeld een spijkerbroek met bijbehorende riem.

het korset

Oud, strak dameskledingstuk om het lichaam in model te houden.

Themawoorden Thema 4 Groep 6

de rechercheur

Iemand die bij de politie werkt en boeven opspoort.

de commissaris

De baas van de politie.

de wijkagent

Een politieagent die in een vaste wijk werkt.



ervaren

Als je iets vaak gedaan hebt.

onervaren

Als je iets niet vaak gedaan hebt.

op zijn hoede

Goed opletten, voorzichtig zijn.

populair

Bij veel mensen bekend en geliefd.

fanatiek

Heel erg enthousiast.

het toeval

Iets wat je van tevoren niet kunt voorzien.

de verdachte

Iemand van wie de politie denkt dat hij iets strafbaars heeft gedaan.

dusdanig

Op zo'n manier.

boter bij de vis

Iets wat je koopt direct betalen.

111

de smaragd

Een groene edelsteen.



de edelsteen

Een mooie, kostbare steen die in sieraden wordt gebruikt.

de robijn

Een rode edelsteen.



de omvang

De grootte van iets. Door zijn omvang paste de kat niet door het luik.

de inhoud

Wat erin zit of hoeveel erin kan.

De inhoud van deze fles is limonade.

verblinden

Niets meer zien, meestal omdat het licht fel schijnt.

haarfijn

Heel precies.

bevestigen

Vastmaken.

overeenkomstig

Het lijkt op elkaar.

plannen

Een plan maken. Hij heeft het uitje van tevoren goed gepland.

het niet op iemand begrepen hebben

Een hekel hebben aan iemand.

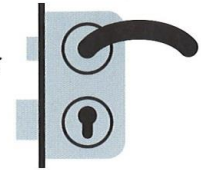
van iets op de hoogte zijn

Je weet het.

119

het nachtslot

Een slot waarmee je de deur extra goed kunt afsluiten. Meestal gebruik je dit slot 's nachts.

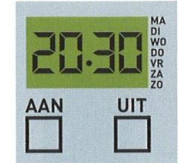


het inbraakalarm

Een apparaat dat een hard geluid maakt als iemand stiekem je huis binnengaat.

de tijd klok

Een apparaat dat op een bepaald tijdstip een geluid of licht aan laat gaan.



de afkeer

Een erge hekel hebben aan iets of iemand.

de voorliefde

Een liefde hebben voor iets of iemand, boven iets of iemand anders.

tevergeefs

Zonder resultaat.

het figuur

De persoon.

opslaan

Bewaren.

de waarde

Wat het kost als je het moet kopen. Bijvoorbeeld: dat schilderij heeft een waarde van 1 miljoen euro.

alvorens

Voordat.

iets op je kerfstok hebben

Iets verkeerd gedaan hebben.

hij kan me niks maken

Hij kan me niets (aan)doen.

127

Themawoorden Thema 5 Groep 6

de natuurramp

Een grote ramp die door de natuur (en dus niet door mensen) ontstaat.

de droogte

Als er lange tijd geen regen valt en planten en dieren sterven.

de energie

Kracht die omgezet kan worden in licht, warmte en beweging. Door de energie van benzine kan bijvoorbeeld een auto rijden.

de fossiele energie

Energie uit bronnen die kunnen opraken, zoals olie en gas.

de duurzame energie

Energie uit bronnen die niet kunnen opraken, zoals wind en water.

de opwarming

Het langzaam warmer worden van iets.

het klimaat

Het weer dat bij een land of gebied hoort.

de periode

Een bepaalde hoeveelheid tijd.

de hittegolf

Als het minstens vijf dagen achter elkaar heel warm is, is er een hittegolf.

integendeel

Juist niet.

de politiek

Alles wat te maken heeft met het regeren van een land.

voorkomen is beter dan genezen

Je kunt beter ervoor zorgen dat iets ergs niet gebeurt, dan dat je later de schade moet herstellen.

7

het poolklimaat

Het gemiddelde weer in het gebied op en rond de Noordpool en de Zuidpool. Het is het hele jaar koud.

het woestijnklimaat

Het gemiddelde weer in het gebied in en bij een woestijn. Het regent er weinig.

legaal

Als iets mag volgens de wet, bijvoorbeeld oversteken op een zebra-pad.

illegaal

Als iets niet mag volgens de wet, bijvoorbeeld 's avonds fietsen zonder licht.

de Eskimo

Iemand die in het noorden van Amerika woont, of in de buurt woont van de Noordpool.



de iglo

Een ronde hut gemaakt van blokken sneeuw.

beroerd

Niet lekker of ellendig.

beseffen

Iets begrijpen of in de gaten hebben.

massaal

Met heel veel tegelijk.

de (milieu)vervuiling

Als mensen lucht, water en grond vervuild hebben.

beperken

Een grens stellen aan iets.

alles op een rijtje zetten

Alles wat gebeurd is onder elkaar zetten, zodat je een goed overzicht hebt en er goed over kunt nadenken.

15

de bedreigde diersoort

Een diersoort waarvan het aantal steeds minder wordt, vooral doordat mensen er op jagen.

de reuzenpanda

Een zwart-witte beer die leeft in de bergen van China.



de hoofdzaak

Dat wat het belangrijkste is.

de bijzaak

Dat wat minder belangrijk is.

actievoeren

Met activiteiten laten weten dat je het ergens niet mee eens bent.

gering

Klein, weinig.

uniiek

Als er maar één (soort) van is.

pleiten

Een betoog houden om iets gedaan te krijgen.

profiteren

Voordeel uit iets halen.

schuilen

Bescherming zoeken, bijvoorbeeld tegen de regen.



de bioloog

Iemand die voor zijn beroep mensen, dieren, planten of bomen bestudeert.

lood om oud ijzer

Het maakt niet uit wat je kiest, het is allebei hetzelfde.

23

Themawoorden Thema 6 Groep 6

consequent

Als je doet wat je van tevoren hebt gezegd.

inconsequent

Als je niet doet wat je van tevoren hebt gezegd.

de communicatie

Het delen van gedachten, ideeën en informatie.

verbale communicatie

Communicatie door middel van woorden.

non-verbale communicatie

Communicatie zonder woorden, bijvoorbeeld lichaamstaal, symbolen (zoals verkeersborden), kleding of geluiden.

van nature

Iets wat vanzelf gaat, wat je niet hebt hoeven leren.

achterhalen

Ergens achter komen, uitvinden wat er bedoeld wordt.

het verband

Als twee dingen met elkaar te maken hebben.

nagenoeg

Zo goed als.

afstemmen op

Ervoor zorgen dat iets bij iets anders past.

het oogcontact

De band die je (even) met iemand hebt als je elkaar in de ogen kijkt.

spreken is zilver, zwijgen is goud

Het is goed als je je mond durft open te doen, maar soms is het verstandiger om even niets te zeggen.

41

de houding

De manier waarop je je gedraagt tegenover anderen.

onbewogen

Zonder gevoel.

vertwijfeld

Wanhopig.

het begrip

Het begrijpen, je kunnen inleven in een ander.

het onbegrip

Het niet begrijpen, je niet kunnen inleven in een ander.



feilloos

Zonder fouten.

de blik

Het kijken.

betrekkelijk

In vergelijking met iets anders. Ik vind rekenen betrekkelijk moeilijk.

alhoewel

Geeft een tegenstelling aan; hoewel. Ik houd niet van snoep, alhoewel ik een lolly wel lekker vind.

het houvast

Iets waar je je aan vast kunt houden, waar je steun aan hebt.

een goed verstaander heeft maar een half woord nodig

Iemand hoeft maar een beetje te horen om te snappen wat er bedoeld wordt.

eerlijk duurt het langst

Eerlijk zijn levert uiteindelijk het meest op.

$$7 \times 3 = 21$$

$$5 \times 8 = 40$$

$$4 \times 4 = 16$$

$$3 \times 6 = 18$$

10

49

schemerig

Tussen licht en donker in, vlak voordat de zon opkomt of vlak nadat die ondergaat.

stikdonker

Heel erg donker.

het territorium

Het gebied dat een mens of dier ziet als zijn leefgebied.

de soortgenoot

Iemand die tot dezelfde groep behoort of een dier dat tot dezelfde soort behoort.

afbakenen

Aangeven waar de grens (van een gebied) ligt.

huilen

Het geluid van de wind dat op huilen lijkt.

de roedel

Een groep wolven die samenleeft.



de concurrentie

De strijd tussen mensen of dieren om de beste plek.

het signaal

Een sein of teken dat aangeeft dat je iets moet doen of dat er iets moet gebeuren.

beschikken over

Gebruik van iets of iemand kunnen maken.

tegen een stootje kunnen

Sterk zijn wanneer je in een lastige toestand komt.

van de regen in de drup komen

Van het ene probleem in een nog groter probleem terechtkomen.

57

Themawoorden Thema 7 Groep 6

de redacteur

Degene die de teksten van een krant, boek of tijdschrift nakijkt en verbetert.

de vormgever

Degene die ervoor zorgt dat de pagina's van een krant, boek of tijdschrift mooi en leesbaar zijn.

de drukker

Degene die ervoor zorgt dat beeld en tekst van een krant, boek of tijdschrift op papier afgedrukt worden.

aanbevelen

Zeggen dat iets of iemand goed is.

afraden

Zeggen dat iets of iemand niet goed is.



de belevenis

Iets (spannends) wat je meemaakt.

favoriet

Datgene wat je het mooiste of het beste vindt.

geloofwaardig

Iets waarvan je kunt geloven dat het waar is.

stichten

Iets laten ontstaan, iets beginnen.

voldoen aan

Iets is zoals het zou moeten zijn. De mooie vakantie voldeed aan onze verwachtingen.

bedwingen

Tegenhouden, overwinnen. Tamara kon haar boosheid niet bedwingen.

lang van stof zijn

Iets heel uitgebreid vertellen.

75

de onderscheiding

Iets wat je krijgt (van de burgemeester), omdat je iets bijzonders hebt gedaan. Bijvoorbeeld een medaille.

het lintje

Een medaille die je krijgt uit naam van de koningin, omdat je goede of bijzondere dingen hebt gedaan.



de oorkonde

Een officiële tekst op mooi papier met mooie letters. Deze kun je krijgen als je iets bijzonders hebt gedaan.



uitjouwen

Scheldwoorden roepen, uitschelden.

toejuichen

Met gejuich begroeten.



in lichterlaaie staan

In brand staan.

de catastrofe

De ramp.

de rust herstellen

Kalmeren, rustig maken, zoals het eerder was.

vermelden

Je zegt er iets over, je schrijft het op.

onverschrokken

Dapper.

de freule

Een vrouw van adel.

verbruïen

Verpesten, verknoeien.

83

de kombuis

De keuken van een schip.

het ruim

Een grote ruimte onder in een schip waarin de goederen liggen die het schip vervoert.

de kajuit

De woonruimte op een schip.

vergaan

Het zinken van een schip.

de scheepsramp

Een groot ongeluk met een schip.

de schipbreukeling

Iemand die een scheepsramp (heeft) mee(ge)maakt.

de verstekeling

Iemand die zich verstopt in een vliegtuig of een schip en zo stiekem meereist.

het vlot

Een eenvoudig vaartuig gemaakt van planken.

de sleep

Een vaartuig met daarachter een rij andere vaartuigen.



ploegen

Ergens met grote moeite doorheen gaan.

hozen

Water uit een schip scheppen.

boren

Als je met je ogen door iets heen boort, kijk je heel erg goed.

91

Themawoorden Thema 8 Groep 6

een bod doen

Het bedrag noemen waarvoor je iets wilt kopen.

afdingen

Proberen iets voor minder geld te krijgen dan er eerst gevraagd werd.

pittig

Vol kracht en energie.

sloom

Slap en zonder energie.

uitermate

Heel erg, buitengewoon.

de opwelling

Een moment waarbij je plotseling iets denkt of doet.

de beschrijving

De woorden waarmee je vertelt hoe iets of iemand eruitziet.

ijzig

Kil en koel (als het over een persoon gaat).

opbrengen

Hoeveel er voor iets betaald wordt. Het schilderij bracht € 500,- op.

hoogstens

Het hoogste, het meeste.

gniffelen

Stiekem lachen.

voor een prikkie

Voor heel weinig geld.



het mankement

Als er aan een voorwerp iets ontbreekt of er is iets kapot, heeft het een mankement.

de reparatie

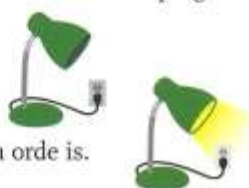
Als iets wat kapot is weer wordt gemaakt.

het garantiebewijs

Een papiertje dat je krijgt als je iets nieuws koopt. Er staat op dat je het nieuwe ding gratis kunt laten maken als het kapotgaat.

defect

Als iets niet meer werkt of stuk is.



intact

Als iets helemaal in orde is.

belazeren

Bedriegen.

de klacht

De uitspraak die aangeeft dat je ergens ontevreden over bent.

de overeenkomst

De afspraak die je samen maakt.

niet veel soeps

Dat stelt niet veel voor.

een dure grap

Het kost veel geld.

een kat in de zak kopen

Je koopt iets dat goed lijkt, maar waarvan later blijkt dat het toch niet goed is.

iemand een poepie laten ruiken

Laten merken dat je ergens heel goed in bent.

de levensstijl

De manier waarop iemand leeft.

sober

Als je alleen geld uitgeeft aan dingen die je echt nodig hebt.

verkwistend

Als je veel geld uitgeeft aan dingen die je niet nodig hebt.

vrijgevig

Als je veel geld weggeeft.

krenterig

Als je liever geen geld aan andere mensen (uit)geeft.

een poging wagen

Iets proberen waarvan je niet zeker weet of het lukt.

minstens

Niet minder dan, waarschijnlijk meer. Hij heeft minstens 20 euro in zijn spaarpot.

de opslag

Als je meer zakgeld krijgt of een hoger salaris, krijg je opslag.

de blunder

Een heel domme fout.

geen cent te makken

Erg arm zijn.

met geld smijten

Erg veel geld uitgeven.

van de eerste orde

Als iets heel erg is. Een probleem van de eerste orde is een heel erg probleem.

SALARISSTROOK	
	€ 1.200,00
opslag	€ 175,00 +
	€ 1.375,00

